

Міністерство освіти і науки України
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

40

**НАУКОВО-
МЕТОДИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ**

Матеріали конференції

*Науково-методологічні основи
вдосконалення системи
підготовки фахівців
для харчової та зернопереробної
промисловостей*

В ДВОХ ЧАСТИНАХ

Частина 2

ОДЕСА 2009

Матеріали друкуються відповідно рішенням 40^{ої} науково-методичної конференції викладачів ОНАХТ «Науково-методологічні основи вдосконалення системи підготовки фахівців для харчової та зернопереробної промисловостей», яка проходила 8 і 9 квітня 2009 року.

Склад редакції: Єгоров Б.В., д-р техн. наук, професор,
Гапонюк О.І., д-р техн. наук, професор,
Капрельянц Л.В., д-р техн. наук, професор,
Гладушняк О.К., д-р техн. наук, професор,
Моргун В.О., д-р техн. наук, професор,
Іоргачова К.Г., д-р техн. наук, професор,
Ангелов Г.В., канд. іст. наук, професор,
Немченко В.В., д-р екон. наук, професор,
Трішин Ф.А., канд. техн. наук, доцент,
Науменко В.І., канд. техн. наук, доцент,
Будюк Л.Ф., канд. техн. наук, доцент,
Кац А.К., канд. техн. наук, доцент,
Нарушевич-Васильєва О.В., канд. філол. наук, доцент.

РОЛЬ ПІЗНАННЯ І ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ

Ю.М. Мельник

Соціально-філософське осмислення впливу освіти на систему ціннісних орієнтацій показує, що авторитет освіти змінився авторитетом одержання практичної спеціальності і знизилася цінність навчання як засобу підвищення духовності молодого покоління.

Дослідження впливу цінностей на якість освіти показує, що система освіти поступово знижує свій культурний потенціал у бік все більшої інструменталізації. Обсяг гуманітарних предметів, що закладають основи ціннісних орієнтацій, знижується, зростає кількість спеціальних предметів, покликаних адаптувати людину до суспільства, але не виховати самостійну особистість. Виклад матеріалу так само формалізується і технократизується, підвищена увага приділяється засвоєнню технологічної інформації, завчанню готових положень, а аналітичні здібності студентів розвиваються недостатньо, базисні духовні цінності залишаються без належної уваги. Дослідження культурного контексту динаміки формування цінностей і когнітивних орієнтацій виявляє негативні тенденції в динаміці культурного простору. Сучасний культурний простір, що складається з підсистем із витиснутою пізнавальною орієнтацією, являє собою «масове суспільство». Сучасні цінності молоді характеризуються суперечливими тенденціями: релігійність і презирство до релігійних традицій, індивідуалізм і визнання дружнього колективу найвищою цінністю. Ці протиріччя свідчать про те, що сучасні цінності знаходяться в процесі формування. Відбувається ламання стереотипів, що обумовило необхідність підвищеної уваги громадськості і соціальних інститутів до проблем освітньо-виховного процесу молоді. У даній ситуації на перший план виходить питання, з чого потрібно починати вихід із кризи освіти: з підвищення термінальної значущості пізнання чи з гуманізації системи цінностей.

Системний підхід вказує на необхідність відмовитися від обґрунтування первинності або вторинності різних компонентів соціалізації, а розглядати їх як елементи цілісного процесу. Когнітивна установка не може бути вторинною, тому що тільки знання про властивості речі, про її можливості задовольнити потребу обумовлює її цінність для суб'єкта пізнання. З іншого боку, когнітивна модель не може розглядатися як абсолютно первинна стосовно ціннісної орієнтації, тому що результат дії не може бути первинним стосовно самої дії.

Таким чином, перебудова когнітивної та аксіологічної сторони процесу соціалізації повинна здійснюватися не послідовно, а одночасно, і, насамперед, в освітньому процесі, що дозволяє молоді опанувати як когнітивною, так і аксіологічною орієнтацією, через реформування основних принципів системи освіти у бік зменшення її технологічності та інструменталізації.

ПРОЦЕС СКЛАДАННЯ ТЕСТІВ СТУДЕНТАМИ ЯК ЗАСІБ УДОСКОНАЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З.М. Сахарова	54
ПРО ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, А.О. Соловей	55
ГУМАНІЗАЦІЯ ТА ГУМАНІТАРИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ О.М. Кананихіна, Г.В. Ангелов, В.М. Чугуєнко	56
ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНА ПЕДАГОГІКА У ВИЩІЙ ШКОЛІ Н.М. Ушнурцева, В.М. Чугуєнко	57
КУЛЬТУРОЛОГІЯ – ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ГУМАНІСТИЧНОГО СВІТОГЛЯДУ А.О. Соловей	58
МОРАЛЬ І ПОЛІТИКА ЯК ДЕТЕРМІНАНТИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОЇ ІНТЕРАКЦІЇ У ЗВ'ЯЗКУ З ТЕНДЕНЦІЯМИ РОЗВИТКУ ВИКЛАДАННЯ ПОЛІТИЧНОЇ НАУКИ У ВИЩІЙ ШКОЛІ Є.Р. Петракова	59
З ДОСВІДУ ВПРОВАДЖЕННЯ В ПРАКТИКУ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДІВ ОЦІНКИ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ В.М. Матковський	60
МЕТОДИКА ВИВЧЕННЯ НА СЕМІНАРАХ ІНДОЄВРОПЕЙСЬКИХ ЕЛЕМЕНТІВ У КОЗАЦЬКОМУ КУЛЬТУРНОМУ КОМПЛЕКСІ С.Є. Польова, О.Н. Філіпенко	61
НОВІ МЕТОДИКИ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ І КУЛЬТУРОЛОГІЇ С.Є. Польова	62
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІЙНИЙ АСПЕКТ СУСПІЛЬНОЇ ПРАКТИКИ В СИСТЕМНОМУ АНАЛІЗІ М.І. Дейнеко	63
РОЛЬ ПАРАМЕТРА ЦІЛІСНОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПРОЦЕСІВ КЕРУВАННЯ І КОМУНІКАЦІЇ Л.А. Мельник	64
РОЛЬ ПІЗНАННЯ І ЦІННОСТЕЙ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНОМУ ПРОЦЕСІ Ю.М. Мельник	65
ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ ТА ЇХ ФУНКЦІЇ Т.С. Рибалко	66
ФОРМУВАННЯ ГРОМАДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ НА ЗАНЯТТЯХ З ПОЛІТОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ ТА СОЦІОЛОГІЇ Є. В. Іванов	67
НАЦІОНАЛЬНА КУЛЬТУРА ЯК ОСНОВА СТВОРЕННЯ ЗАГАЛЬНОЛЮДСЬКИХ ІДЕАЛІВ Л.Л. Блохіна, О.В. Селезньова	68
«УКРАЇНСЬКА ТА ЗАРУБІЖНА КУЛЬТУРА» ЯК КОМПОНЕНТ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ Л.Л. Блохіна, С.М. Тодорова	69
ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ» О.В. Нарушевич-Васильєва	70